

ere fuldt saa højt bestattede som Landbrugets. Men dette er et Punkt, som jeg ikke tillægger stor Betydning; thi det vil efter min Mening spille en underordnet Rolle ved Spørgsmaalet om, hvad der overhovedet skal gøres for at støtte Landbruget. — Jeg maa over for den højtærede Finansminister opretholde de Udtalelser, jeg fremsatte om Finanslovens Form og Unskeligheden af at forandre den. Jeg anerkender gerne, at der er meget, der taler for det Princip, som den højtærede Minister forsøgte, ikke at gøre nogen Forandring i Formen, fordi det vilde gøre Sammenligningen vanskelig. Men bortset fra, at en streng Fastholden af dette Princip udelukker enhver Mulighed for en Forbedring af Formen, som kunde gøre Budgetterne og Regnskaberne klarere og mere overskuelige, hvad der dog er Hovedsagen, maa jeg gøre gældende, at Forholdet er det, at man ikke kan sammenligne to Statsregnskaber uden et omhyggeligt Studium af Enkelthederne, hvis man ikke vil risikere at falde ned i en af de ikke saa Faldgruber, der findes. Jeg har ved Udarbejdelsen af Danmarks Finansstatistik netop set, at det var nødvendigt at gaa til en meget indgaaende Bearbejdelse af alle Statsregnskaberne for at gøre en virkelig, reel Sammenligning mulig. Jeg skal blot for at blive ved et af de Punkter, jeg berørte, nævne, at naar man i nogle Aar finder Post- og Telegrafvæsenet paa Indtægtsiden og i andre Aar finder det under Indenrigsministeriets Udgiftspost paa § 26, saa er der en saadan Omstiftning, at man ikke kan faa en virkelig Sammenligning af Indenrigsministeriets Udgifter ved at sammenligne dem uden at eliminere denne Konto. Men dertil kommer endnu, at som den højtærede Indenrigsminister meget rigtig bemærkede, Postvæsenet præsterer bedre Regnskab, end Budgettet lader formode. Saa ere vi komne til det Resultat, at vi under Indenrigsministeriets Udgifter finde opført nogle Aar en Indtægt af Post- og Telegrafvæsenet. Jeg tror, det er saa forbildende som vel muligt. I Konsevens deraf have vi paa den anden Side oplevet at se det tgl. Teaters Understud i nogle Aar opført paa Indtægtsiden under § 9 „Adskillige Indtægter“, fordi man, da Finansloven behandlede, var saa sangvinst at regne paa et lille Overstud, som imidlertid blev til et Understud. Jeg tror, at disse Eksempler turde være tilstrækkelige til at vise, at våre Finanslove og Statsregnskaber ikke ere i den Grad mønsterverdige, at enhver Tanke om Forbedring skulde være udelukket.

Den højtærede Indenrigsminister udtalte sig temmelig energisk mod det Ønske,

jeg havde tilladt mig at fremsætte som mit, at der var bleven nedsat en Landbrugskommission til Undersøgelse af Forholdene. Jeg maa bemærke, at jeg ikke udtalte, at jeg fandt det ønskeligt, at der nu blev nedsat en Landbrugskommission, men at jeg fandt det ønskeligt, at der paa et tidligere Stadium var bleven nedsat en Landbrugskommission, som havde kunnet lægge Forholdene klarere frem. Den højtærede Minister gjorde ganske vist gældende, at disse Forhold vare saa simple og klare og let forståelige og let overskuelige, at man slet ikke behøvede noget saadant. Jeg kan kun sige, at dersom det er Tilfældet, saa forbyr det mig dobbelt at de Udtalelser, som ere fremkomne i Sommerens Løb paa Agrammøderne, have været saa uklare og vakkende og hinanden modstridende, som Tilfældet ubestridelig har været. Jeg tror dog, at disse Forhold ikke ere saa let overskuelige og saa lette at trænge ind i, at der jo nok kunde være Plads for en Beskrivelse til Forståelse for de paa-gældende og ogsaa for os her i Tinget, og jeg skal i øvrigt kun bemærke, at vi jo se efter Nuisernes Meddelelse, at den engelske Regering nu er skredet til at ned-sætte en saadan Landbrugskommission for at undersøge Forholdene i England.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Veth-Espensen) havde tilvisse ikke suget Pønning af mine Udtalelser om Agrarbevægelsen; men jeg maa dog gøre gældende, at jeg virkelig ikke havde udtalt en saadan Utilbøjelighed til at komme Agrarernes Dasser i Møde, som man skulde formode efter hans Udtalelser og efter hans Bengivelse af mit Foredrag. Noget andet er, at jeg ganske vist mener, at man lidt ædrueligt maa se paa de forskellige Krav, der stilles, og se paa, om Fyldestgørelsen af dem ogsaa vil fjerne Marsagerne til Ondet. Og naar det ærede Medlem syntes særlig irriteret over, at jeg havde sagt, at man maatte først vide, om det var Landbruget, det gjaldt om at støtte, eller Landbrugerne, maa jeg fastholde, at der er meget god Grund til denne Af-skillelse. Jeg tror, det vil vise sig klart, at de Midler, som kunde vise sig hensigtsmæssige, hvor det gjaldt om at støtte Landbruget i dets blivende permanente Kamp i den internationale Konkurrence, ville vise sig lidt fyldestgørende, dersom der bliver Tale om at give et større eller mindre Antal Landbrugere Midler til i Øjeblikket at kunne fortsætte deres Bedrift paa tilfredsstillende Maade. Jeg tror derfor, det er god Grund til at gøre sig